

Proces-verbaal

Plenaire vergadering Elia Users' Group

5 juni 2023

Meeting

Datum	5 juni 2023
Organisator	James Matthys-Donnadieu

Deelnemers		Aanwezig
1	W. Aertsens (INFRABEL)	☒
2	H. Canière (BOP)	☒
3	P. De Cock (ENGIE)	☒
4	M. Van Bossuyt (FEBELIEC)	☒
5	J. Robbelein (FOD ECONOMIE)	☒
6	D. Vangulick (ORES)	☒
7	D. Benzennou (SIBELGA)	☒
8	J. Glorieux (SYNERGRID)	☒
9	Y. Van den Broeck (VOKA)	☒
10	L. Decoster (FLUVIUS)	☒
11	H. Vandersyppe (COGEN VLAANDEREN)	☒
12	G. Meynckens (BDRA)	☒
13	J-F. Waignier (FEBEG)	☒
14	S. Harlem (Luminus)	☒
15	C. Baugnet (ENGIE)	☒
16	P. Vingerhoets (ENERGYVILLE) gastspreker	☒

Proces-verbaal

Auteur	Eva Heerinckx
Status	☒ Draft ☐ Finale versie

1. Agenda

1. Studie Energyville/FEBELIEC

2. Users' Group 2.0: voorstel hervorming

3. Feedback werkgroepen

3.1. WG Adequacy

3.2. WG Balancing

3.2.1. Task Force Princess Elizabeth Zone

3.3. WG Belgian Grid

3.4. WG System Operation & European Market Design

4. Diversen

4.1. Plenaire vergadering 13/09/2023 – 14u – 17u

2. Proces-verbaal

1. Studie Energyville/FEBELIEC

De Voorzitter opent de vergadering en overloopt de agenda. Het eerste agendapunt, de studie *Paths 2050 The Power of Perspective Energyville*, wordt gebracht door een expert van Energyville.

Belangrijkste vragen/verduidelijkingen over de gebruikte hypothesen in deze studie:

Betreffende elektrificatie liggen de cijfers van VITO in lijn met deze van Elia. Grootste verschil is dat volgens de studie van Elia de elektrificatie iets sneller plaats zal vinden.

FEBEG: wordt er in de scenario's rekening gehouden met de noodzaak aan flexibiliteit en de kostprijs van deze flexibiliteit? Antw.: batterijen en flexibele consumptie aan de vraagkant – vooral *smart charging* van elektrische wagens – zijn opgenomen in het model. Industrieel gezien zit er veel minder flexibiliteit te oogsten. De kostprijs van batterijen, waterstof en andere opslagtechnieken zijn opgenomen in het model.

BDRA: is de doorlooptijd van vergunningstrajecten meegenomen in het model? Antw.: neen, het model houdt hier geen rekening mee. Wel mee opgenomen is het moment wanneer een investeringsbeslissing genomen wordt. Voor kernenergie, bijvoorbeeld, houden we er rekening mee dat er een aantal jaren zit tussen de financiering, de bouw en het moment dat de kerncentrale effectief energie kan produceren

BDRA: Waar komt het cijfer 16 GW van offshore vandaan en worden deze over verschillende landen verdeeld? Antw.: we hebben de berekening gemaakt tussen het potentieel in de Noordzee en de ambities van de verschillende landen. Daarna hebben we gekeken naar wat er redelijkerwijs voor België mogelijk zou kunnen zijn. De locatie komt ongeveer overeen met de Doggersbank en het profiel ervan uit internationale weerdata.

FEBELIEC:

- Wat niet in het model zit, is het aantal Ventilus'en en Boucle du Hainaut's die bijgebouwd zullen moeten worden. Hoe sneller de verdere offshore ontwikkeling, hoe lager de systeemkost.

- Belangrijke om te weten voor de interpretatie van de resultaten van deze studie: een van de *boundries conditions* of assumpties voor de studie was dat we het huidige industriële weefsel in België houden. Wat de *average* kost gaat zijn om de industrie in België te houden, is niet opgenomen in deze *what if*-scenario

BDRA: ga je ervanuit dat wat je injecteert in het net je ook zonder problemen kunt afhalen van het net? Antw.: de netkosten worden meegenomen maar wel op een geaggregeerd niveau. De vertaling van conclusies naar de noodzaak (en opties) aan netontwikkeling is een separate oefening.

Cogen Vlaanderen: ga je voor de positionering van je batterijen er meteen vanuit dat die juist geplaatst worden? Antw.: Er is geen modelering van de geografische opdeling van het net in die zin wordt België als een *copper plate* gezien, maar de kost is wel mee opgenomen.

Cogen Vlaanderen: batterijen zullen in de toekomst hoogstwaarschijnlijk geplaatst naar de kustlijn, daar waar ze het meeste nut hebben in de toekomst.

FEBELIEC: niet enkel kustlijnen, ook plaatsten met industrie met een eenvoudige toegang zoals bij de zeehavens.

BOP: op dit moment wordt er gewerkt aan een nieuw maritiem ruimtelijk plan. BOP doet een oproep aan de leden van de Users' Group om de voorstellen betreffende bijkomende ruimte voor windenergie van BOP te steunen zo te vermijden dat er geen ruimte voorzien is in de Belgische wateren om 8GW mogelijk te maken.

De Voorzitter bedankt de expert van Energyville. Ook voor Elia is de studie van belang, want de vraag stelt zich wat dit nu concreet betekent qua infrastructuur en hoe wij ons op hoogspanningsniveau dienen te organiseren.

Eén van de doelen van de hervorming van de Users' Group (hierna: UG) is om op langere termijn te kunnen nadenken, reflecteren over zulke onderwerpen. Laat dit een oproep zijn om onderwerpen aan te brengen die het debat kunnen verrijken.

2. Users' Group 2.0: voorstel hervorming

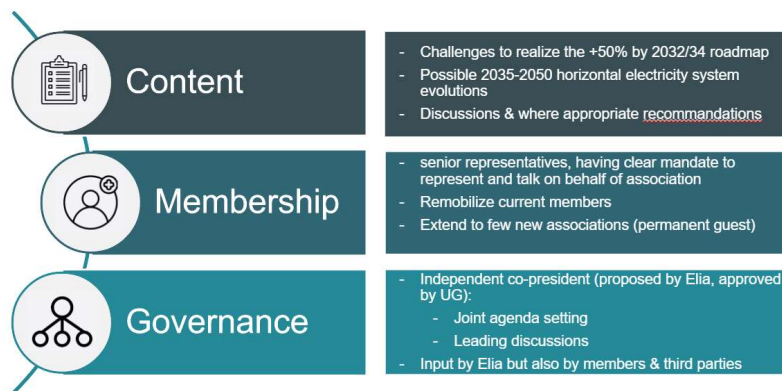
De Voorzitter licht het ontstaan en de structuur van de UG toe. Vervolgens worden de resultaten van de tevredenheidsenquête besproken waaruit blijkt dat een reorganisatie aan de orde is.

De leden werden gecontacteerd in aanloop van de plenaire vergadering betreffende hun input over een hervorming van de plenaire vergadering. Hierop werd onderstaande voorstel tot hervorming gedaan dat gebaseerd is op 3 pijlers:

Inhoud: Technische uitwisselingen hebben tussen belanghebbende en/of ingewijde stakeholders over de midden lange en lange termijn uitdagingen van het horizontale elektriciteit systeem in het kader van de 2050 Net Zero ambitie

Membership: uitbreiding van de Users' Group met 3 "permanente guests" (EV Belgium, Fluxys, Fevia)

Governance: aanstellen van een neutrale "co-voorzitter"

Belangrijkste conclusies:

Alle leden van de Users' Group ondersteunen het nut van het voorstel op vlak van "inhoud" en "governance".

Febeg, Febeliec en Infrabel zijn echter geen voorstander om het lidmaatschap van de Users' Group aan te passen, ook niet met "permanent guests". Opgegeven reden zijn vooral de afwezigheid van criteria in de keuze van de "permanent guest" en impact op de dynamiek van het beslissingsproces binnen de Users' Group. Ze zijn de mening toegedaan dat de (formele) Users' Group beperkt moet blijven tot associaties die Elia netgebruikers of marktspelers vertegenwoordigen.

Na debat wordt volgende beslist:

- Het voorstel UG 2.0 wordt goedgekeurd op vlak van "inhoud" en "governance";
- Het voorstel UG 2.0 wordt niet goedgekeurd wat betreft het "membership" luik. In de plaats wordt er beslist een "reflectiekamer midden en langer termijn ontwikkelingen van het elektriciteitssysteem" op te richten, niet binnen de schoot van de Users' Group, maar naast de Users' Group en dit om geen beperking te hebben op aantal aanwezigen/vertegenwoordigde partijen. Als gevolg hiervan dient ook het huishoudelijk reglement van de UG niet te worden aangepast.

Daarnaast vragen de leden van de Users' Group dat:

- Zowel voor de plenaire vergaderingen alsook voor de Werkgroepen en Task Forces de session file minstens voldoende op voorhand verstuurd wordt zodat associaties deze intern kunnen voorbereiden.
  - Elia geeft aan de regel van 1 week op voorhand te zullen nastreven.
- Dat er meer ruimte is voor discussie – dat Elia met minder "afgewerkte producten" komt.
- Dat de reporting vanuit de werkgroepen richting de Users' Group meer gestructureerd en geüniformeerd wordt.
-

3. Feedback Werkgroepen

3.1 WG Adequacy

Sinds de laatste plenaire vergadering zijn er drie vergaderingen van de Werkgroep Adequacy geweest.

FEBEG heeft enkele vragen over de *CRM functioning rules*:

- * Zullen er, ten opzichte van de besproken wijzigingen, nog aanpassingen zijn? Antw.: Elia verwacht dat dit niet het geval is.
- * Wordt de laatste versie bij Koninklijk Besluit bevestigd? Antw.: Het KB zal op een latere datum gepubliceerd worden.
- * Is er een Engelse versie beschikbaar? Antw.: er wordt intern aan een Engelse versie gewerkt, we stellen deze ter beschikking zodra deze klaar is.

FEBELIEC vraagt of de timing met de wetswijzigingen die voorgesteld werd nog steeds accuraat is? Antw.: op basis van de laatste informatie lijkt deze nog steeds up-to-date. FEBELIEC vraagt om voldoende breed te communiceren. Antw.: een stand van zaken betreffende de aanpassingen van de verschillende KBs wordt tijdens elke werkgroep gegeven en ook zal Elia e-mails uitsturen met verduidelijkingen in samenspraak met FOD ECONOMIE rond prequalification.

Infrabel wijst er op dat informatie over hoeveel capaciteit er gereserveerd is in welk jaar niet eenvoudig te vinden is op de website. De vraag wordt meegenomen.

3.2. WG Balancing

FEBELIEC:

- * Staat de publieke consultatie aangaande *Market Suspension Rules* los van wat er in september rond het systeembeschermings- en herstelplan ingediend zal worden? Antw.: Dat staat daar inderdaad los van.
- * Zijn er nog nieuwe inzichten gekomen over de impact van de uitspraak van het Marktenhof rond de T&C BRP en wat er al dan niet moest aangepast worden aan de formules. Antw.: Elia verwacht dat de CREG binnenkort klaarheid zal scheppen rond de impact van de beslissing van het Marktenhof op de vorige beslissingen.

FEBEG:

- * Wanneer gaat Elia naar buiten treden met de voorstellen aangaande de *real time price*. Antw.: De werkgroep CCMD zal binnenkort op dit onderwerp terugkomen.
- * Heeft de *bidding obligation* uiteindelijk plaats gevonden vorige winter? Antw.: De Raad van State heeft de *bidding obligation* niet goedgekeurd op een aantal vormelijke elementen. We gaan met de marktpartijen nog in dialoog om te kijken of er iets toch gelijkaardigs geïntroduceerd kan worden voor de komende winter. We kijken nu naar een alternatief mechanisme om op momenten van schaarste zo'n *bidding obligation* te kunnen introduceren.
  - FEBELIEC heeft hierbij 2 twee opmerkingen: kijk in deze situatie naar de volumes en voorzie voldoende tijd om te kunnen reageren
  - FEBEG is niet overtuigd van de nood voor een *bidding obligation* en zal hier nog op terugkomen

3.2.1. Task Force Princess Elisabeth Zone

De werkzaamheden aangaande de Task Force Princess Elisabeth Zone worden toegelicht door de voorzitter van de TF. Een *rebranding* heeft plaatsgevonden, we spreken niet langer van MOG II.

FEBEG is ervan overtuigd dat Elia enorm veel inspanningen heeft geleverd om alles goed uit te leggen, maar het stukje over *balancing* kan nog wat verduidelijking krijgen.

Reactie Elia: We proberen om meer details te kunnen geven rond het design van de *real time price* in september maar het is moeilijk om in alle details te gaan. We spreken over het design van de *imbalance price* richting 2030. Het consultatie rapport zal er hopelijk ook voor zorgen dat bepaalde zaken duidelijker worden, inclusief namelijk dit element.

Twee vragen hierbij van FEBELIEC:

1. Zijn er documenten voorhanden die we eerst kunnen bestuderen alvorens we deelnemen aan de *call for feedback*?
Antw.: Al het bestaande informatie wordt gepubliceerd op onze website
2. Wordt er een geconsolideerde tekst voorzien waar de verschillende opties in worden voorgesteld? Antw.: We doen ons best om hiervoor te zorgen.

BOP heeft nog enkele vragen:

* kunnen jullie nog wat duidelijkheid scheppen over: na de beslissing rond *tender*, de vraag die leeft is: “hoe gaat dat zich concreet vertalen?” Antw.: qua design zullen we proberen meer uitleg te geven en meer in detail te gaan tijdens de TF in September, qua aanpassingen aan de contracten het is meer een implementatie *track* die zal volgen na de publieke consultatie, en na het finale voorstel.

* worden er aanpassingen doorgevoerd of annexen toegevoegd specifiek voor de offshore parken? Antw.: Elia roept BOP op om deze vragen op te sommen in hun schriftelijk feedback op de *call for feedback* zodat ze er zeker van te zijn dat deze vragen gedekt zijn tijdens de volgende TF.

3.3. WG Belgian Grid

FEBEG: Werd er op federaal niveau geen wet gecreëerd over de uitwisseling van energie en de energieoverdracht? Antw.: wij weten dat er een voorstel is, wij onderschrijven de noodzaak om het wettelijk kader rond flexibiliteit aan te passen en te verbreden.

3.4. WG System Operations & European Market Design

De werkzaamheden aangaande de WG System Operations & European Market Design worden toegelicht door de respectieve voorzitters.

FEBELIEC: vraagt om meer Europese punten te bediscussiëren in plenaire vergadering, en ook om de relevante link te maken tussen de onderwerpen die in de verschillende WGs worden bediscussieerd. Antw.: akkoord.

INFRABEL: alle landen zullen op lange termijn meer windenergie produceren, men kan niet blijven exporteren. Antw.: dat is het moment om elektrische voertuigen en batterijen op te laden, en de reed waarom we vinden onze CCMD-model zo belangrijk.

FEBELIEC: er moet een prijs incentive zijn.

INFRABEL: wat ziet Elia als oplossing? Antw.: het zijn de BRP's die in *day ahead* hun huiswerk goed dienen te maken om die riskante dagen in te schatten. Als men wacht tot intraday en/of realtime stellen we vast dat er niet genoeg flexibiliteit meer is. Vandaar ook nog het belang van CCMD op de langere termijn.

FEBEG: het is ook aan Elia om de nodige marge te houden. Kan Elia dan neerwaartse mFRR contracteren Antw.: staat voorlopig niet op de planning.

4. Diversen

FEBELIEC: het is van belang dat de kalender op de website *up to date* is en dat de slides online beschikbaar zijn. Antw.: genoteerd.

De Voorzitter bedankt de leden voor hun aanwezigheid. De vergadering wordt gesloten.